

Constanța

Festivalul de teatru politic

(ediția a II-a)

Se pare că succesul repurtat anul trecut de către constănțeni (și, în general, de organizatorii Festivalului de teatru politic) a epuizat entuziasmul pentru această importanță manifestare culturală. Organizată, cu mai puțină pricepere, parcă cu mai puțin aplomb, ediția a II-a a Festivalului ne-a lăsat acel gust amar al lucrului care putea fi mai bine făcut.

Nemulțumirea pornește din însuși repertoriul săptămânii de teatru politic. Așa cum a fost conceput, acest repertoriu ne-a făcut să ne întrebăm — cum ne întrebăm, deaăfel, deseori — dacă, la urma urmelor, nu întreg teatrul nostru este un teatru politic și, ca atare, care mai sînt criteriile de participare a unui spectacol la Festivalul constănțean.

Pentru că una înseamnă o piesă care pune, de pildă, problema puterii, și alta, o scriere care, cu mai multă sau mai puțină energie ori eficiență, satirizează, supune discuției, actualizează sau bagatelizează probleme ale răului din societate etc., etc. Dar să-i dăm cuitorului posibilitatea să aprecieze singur cu cit mai politice au fost spectacolele prezentate la Constanța decât cele care, în București sau în reședințele județelor, au rămas neinvitate.

Așadar, luni: A cincea lebădă de Paul Everac (Teatrul Gulești; regia Tudor Mărăscu); marți: Căpitanul din Kopenick de Carl Zuckmayer (Teatrul Național din Iași; regia, Cristian Hadji-Culea); miercuri: Recurs la Judecata de apoi de Constantin Cubleșan (Teatrul de Stat din Arad; regia, Victor Tudor Popa); joi: Paradis de ocazie de Tudor Popescu (Teatrul „Ion Vasilescu”; regia, Alexandru Tocilescu); vineri: Creștința de Ion Coja (Teatrul Dramatic din Constanța; regia, Constantin Dinischiotu); sîmbătă: Citadela sfărîmată de Horia Lovinescu (Teatrul Dramatic din Brașov; regia, Mircea Marin); duminică: Scaanul de Tudor Popescu (Teatrul Dramatic din Constanța; regia, Constantin Dinischiotu). Iată cele șapte spectacole care au alcătuit a doua ediție a Festivalului de teatru politic.

Impotriva obiceiului, colocviul specialiștilor, cu comunicările științifice de rigoare și cu discuțiile pe care le impuneau spectacolele văzute, n-a avut loc în cea de-a opta zi, cum ar fi fost natural, ci în ziua a șasea, sîmbătă dimineață, astfel încît Citadela sfărîmată de Horia Lovinescu și Scaanul de Tudor Popescu n-au putut constitui obiectul luărilor de cuvînt.

Nu vom comenta valoarea celor șapte spectacole, acum, intrucît cronicarii revistei au și făcut-o. Cîteva cuvinte despre calitatea colocviului sînt, totuși, necesare. De la dinu început formal (nu numai pentru că nu a luat în dezbatere toate spectacolele, ci și pentru că, cele cîteva așa-zise comunicări au fost publicate în programul tipărit cu două săptămîni înainte), acest colocviu n-a strălucit prin nimic. Prea cunoscute încercări de redefinire a noțiunii de teatru politic (ca și cum rostul Festivalului ar fi ca, an de an, să tot „contribuim” la fișa respectivă a Dicționarului enciclopedic), palide aprecieri, cîteva truisme, citite în plenul adunării: acesta e obiectiv, rezultatul colocviului.

În plus (duminică dimineața, la Tulcea, cînd am urmărit, la Casa de cultură a sindicatelor, un tineresc și expresiv montaj literar antirăzboinic, cu actori amatori timizi, dar dăruii cu tot sufletul teatrului), am putut să aflăm că prezența Comitetului județean de cultură și educație socialistă Tulcea pe așiful Festivalului de teatru politic este „cam din oficiu”, fără ca reprezentanții săi să aibă vreun cuvînt de spus în ceea ce privește calitatea repertoriului acestei săptămîni: în acest sens, n-am reținut numai afirmația tovarășului Ernest Mihăilescu, vicepreședinte al forului județean de cultură din Tulcea, ci și faptul că tulcenii n-au fost prezenți la colocviul de sîmbătă.

Insuficient argumentat, Festivalul de teatru politic de la Constanța — din care au lipsit nejustificat spectacole realmente demne de a participa — a pus sub semnul îndoielii una dintre cele mai interesante idei de manifestare teatrală.

Paul Tutungiu